Տկտ. Ամենամեծ ընտրանի ձկան պատրաստուածքների։ Ունինք նաեւ հատիկաւոր սեւ խաւիար։

Ղեր. Ղազարեան Ա. Ղազարեան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՊԱՍՈՂ

Ամենամեծ ընտրանի ձկան պատրաստուածքների

ԵՒ ՍԱՒԱՍԱՆՏԱՆ*

Ք.

Ամերիկա (Որեգոն) Ընտիր տեսակ

Ձկնկիթ։

(Հ. Թ. Ա. Ընկերութեան 199 թուական)

Ամենայն տեսակ ձկներ միշտ պատրաստ են մեր վաճառատեղիին մէջ։ Ունինք նաեւ ձկնկիթի մեծ պաշար։ Ամենայն պատուէրներ կատարուին յատուկ հոգածութեամբ։ Ունինք նաեւ մեր սեփական նաւերը, որոնք ամէն շաբաթ մեկնելով Ամերիկա, կը բերեն մեզ թարմ ձուկեր

տարարութիւններով Հերքէզեստանի ժողովուրդները խաբել ուզելը առողջ մտքի գործ չէ. միայն Ռուսիոյ տիրապետութեանը նշան մը կրնայ սեպվիլ, որ յիշեալ ժողովուրդները զէնքով պատհելու անկարող ըլլալով, կը ջանայ խաբեբայով բռնելու:

Հղէքսանդրիայէն նոյեմբ. 8 թուով հետեւեալը կը գրեն մայրաքաղաքիս Ռեւ. փ'Օ-էան լրագրին:

"Եգիպտական կառավարութիւնը կատարելապէս ի գործ դրաւ գերութիւնը ջնջելու համար Ս. Դոնէն եկած հրամանը: Ոչ միայն արգիլվեցաւ այսուհետեւ Եգիպտոսի մէջ գերի գնելը, այլ եւ մասնաւոր անձանց ձեռքը եղած գերիներն ալ ազատ հրատարակվելով անմիջապէս իրենց աէրերուն քովէն ելան:,,

---

Կայսերական հրովարտակաւ՝

Կարսի զօրապետութիւն Ֆերիք Ըպտիւլ Ղերիմ փաշային եւ անգլիացի Ուիլհամ փաշային Ասիրութիւնը արձակվեցաւ:

Գալըպլի եգիպտական զօրաց հրամանատար Մէհմէտ Ըհմէտ փաշային երկրորդ կարգի Մէճիտէ պատուանշան տրվեցաւ:

Թարհալայի կուսակալ Մէհմէտ փաշան Պոռնայի կուսակալ անուանեցաւ:

Պոռնայի կուսակալ Խուրշիտ փաշան Թարհալայի կուսակալ անուանեցաւ:

Վրացերէն էֆէնտին առեւտրական ատեանին (Թիճարէթ մեճլիսի) նախագահ անուանեցաւ երկրորդ կարգի առաջին ասսիճանի պաշտօնատարութեան բարձրանալով:

Րումելիինախկին ատֆթերտար Հիւսէյին Հիւանի էֆէնտին գանձուց պաշտօնատան Համարակալութեան ժողովին նախագահ անուանեցաւ առաջին կարգի պաշտօնատարի ասսիճանաւ:

Սայիտ աղան Տէրսիմի կառավարիչ անուանեցաւ:

Մայրաքաղաքիս Ընդրիանուպոլիս եւ Հռումելու բանելու սկսած Օսմանեան հեռագրին վրայ Ս. Դոնէն հեռուեւալ ցուցակը (Թարիֆա) մեղի տրվեցաւ լրագրոյս մէջ հրատարակելու համար:

Յունական հեռագրական

ընկերութեան

ՅՕԳՈՒՍ 1:- Տաճկերէն կամ գաղղերէն լեզուով 1էն 25 բառ պարունակող նամակներուն համար 2 Մէճիտիէ արծաթ հինգնոց պիտի վճարվի: Ասկէց զատ՝ ամեն մէկ երկու ժամու ձամբու, կամ ամեն մէկ միրիամէթրոյի* համար Մէճիտիէ ղուռուշ մը պիտի վճարվի:

ՅՕԳՈՒՍ 2:- 25 բառէն աւելի պարունակող նամակներուն՝ ամեն մէկ տասը բառ աւելիին համար երկերկու Մէճիտիէ արծաթ հինգնոց պիտի վճարվի:

ՅՕԳՈՒՍ 3:- Նամակին հասցէն, Թուականը եւ ստորագրութիւնը բառերուն հաշուին մէջ են:

ՅՕԳՈՒՍ 4:- Գէսպանատանց կողմէն խրկրված Թուանշան ունեցող նամակներուն մինչեւ հինգ Թուանշան պարունակող թիւերը մէկ բառ պիտի հաշուվին. իսկ հինգ Թուանշանէն աւելի պարունակող թիւերուն մէջ որչափ անգամ հինգ Թուանշան գտնվի՝ այնչափ բառ պիտի հաշուվի, աւելցածն ալ մէկ բառ պիտի սեպվի: Թիւերը բաժնող ստորակէտներն ու գիծերը մէկ մէկ Թուանշան պիտի հաշուվին. այսինքն հինգ ստորակէտներն ու գիծերը մէկ բառ մը պիտի սեպվին:

ՅՕԳՈՒՍ 5:- Ուղագիծները կամ կէտադրութեան նշանները չեն հաշուվիր. բայց ուրիշ ամեն նշանները՝ քանի բառով որ բացատրվին՝ այնչափ բառ կը հաշուվին:

ՅՕԳՈՒՍ 6:- Բառի մը տակը քաշված գիծը, չակերտները եւ փակագիծներն ընդ ամենը երկերկու բառ պիտի հաշուվին:

ՅՕԳՈՒՍ 7:- Ցատ զատ կամ քանի մը հատը մէկէն գրված գիրերը մէկ մէկ բառ պիտի հաշուվին. եւ ուրիշ ամեն նշանները՝ ոչչափ բառով որ բացատրել պէտք ըլլայ, այնչափ բառ պիտի հաշուվին: Այսու ամենայնիւ, այս առթիս մէջ, այն գրանշանները որոնք հեռագրական գործիքին մէկ նշանովը կրնան բացատրվիլ, օրինակի համար բաժանման գիծը՝ մէկ բառ միայն կը հաշուվին:

ՅՕԳՈՒՍ 8:- Մէկ բառ կը հաշուվին՝

1° Տաճկերէն լեզուին բաղադրեալ բառերը, զոր օրինակ Թէֆթէրտար, Խոճա-էֆէնտի, եւ գաղղերէն Ակադեմեան բառգրքին մէջ գտնվածայս կերպ բառերը, ինչպէս՝ Շէմէնտիֆէր, Քոնդրէ-օն, եւայլն:

2° Շքեղար հագրական բառերը, ինչպէս են Կէնէ-Շէհիր, Ուէ-Շէհիր, Լէհուճ, Իւ Վիլլէ եւայլն, եւ քանի մը բառէ բաղկացեալ տոհմի անուններըը, ինչպէս Ուինեօ ոը Սէն-Յան-ո'Ընժեւլ, մէկ բառ մը կը հաշուվին. իսկ երբոր ըսվի Նոմ Ուինեօ ոը Սէն-Յան-ո'Ընժեւլ, երկու բառ կը հաշուվին:

Պէտք չէ շփոթել ազգատոհմի բառերեալ անուններուն հետ ընկերութեանց անունները եւ վաճառականութեան տուներըը՝ որոնք քանի բառ կը պարունակեն նէ՝ ամենն ալ կը հաշուվին. ղօր օրինակ, Լ'ֆէն Փ'այեօ ե- ընէբօ-ռիէ՝ չորս բառ կը հաշուվին:

3° Նամակին հասցէին մէջ նամակը ուղղված անձին բնակած փողոցին անունը եւ տանը թուահամարը:

ՅՕԳՈՒՍ 9:- Երբոր նամակ մը մի եւ նոյն քաղաքի մէջ բնակեալ քանի մի անձանց խրկվի, մէկ նամակի գին կը վճարվի. բայց ընդօրինակութեան ծախք կ'առնվի՝ մէկ մէկ Մէճիտիէ արծաթ հինգնոց ամեն մէկ օրինակին համար, այսինքն նամակը քանի հոգիի որ ուղղվի:

ՅՕԳՈՒՍ 10:- Նամակը խրկողը կամ ընդունողը իրեն խրկած կամ ընդունած նամակին օրինակը գրով ուզէ նէ, մէկ Մէճիտիէ արծաթ հինգնոց կը վճարէ:

ՅՕԳՈՒՍ 11:- Ամեն նամակ խրկող՝ որ նամակին իր անունը հասնելուն՝ այսինքն հեռագրին գրասենեակը կամ ընդունելու անձին տունը հասնելուն ժամը ուզէ իմանալ, խրկած նամակին ծախքէն զատ՝ անոր չորս մասին մէկը աւելի պիտի վճարէ:

ՅՕԳՈՒՍ 12:- Նամակ խրկող մը նամակին պատասխանը ստանալ ուզէ նէ, կրնայ դինը կանխիկ վճարել, խրկած նամակին ծախսուցը հատասար դումար մը դրաւական (բէյ) տալով: Այս պարագային նամակին պատասխանին ծախքը խրկվածէն աւելի ըլլալով դրաւականը բաւական չըլլայ, հաշիւը տեսնվելէն ու պակասը դրամը վճարվելէն ետեւ պատասխանը կրնայ տէրոջը տրվիլ:

Ոչ միայն Ռուսիոյ տիրապետութեանը նշան մը կրնայ սեպվիլ, որ յիշեալ ժողովուրդները զէնքով պատհելու անկարող ըլլալով, կը ջանայ խաբեբայով բռնելու:

Եգիպտական կառավարութիւնը կատարելապէս ի գործ դրաւ գերութիւնը ջնջելու համար Ս. Դոնէն եկած հրամանը: Ոչ միայն արգիլվեցաւ այսուհետեւ Եգիպտոսի մէջ գերի գնելը, այլ եւ մասնաւոր անձանց ձեռքը եղած գերիներն ալ ազատ հրատարակվելով անմիջապէս իրենց աէրերուն քովէն ելան:,,

---

Կայսերական հրովարտակաւ՝

Կարսի զօրապետութիւնէն Ֆերիք Ըպտիւլ Ղերիմ փաշային եւ անգլիացի Ուիլհամ փաշային Ասիրութիւնը արձակվեցաւ:

Գալըպլի եգիպտական զօրաց հրամանատար Մէհմէտ Ըհմէտ փաշային երկրորդ կարգի Մէճիտէ պատուանշան տրվեցաւ:

Թարհալայի կուսակալ Մէհմէտ փաշան Պոռնայի կուսակալ անուանեցաւ:

Պոռնայի կուսակալ Խուրշիտ փաշան Թարհալայի կուսակալ անուանեցաւ:

Վրացերէն էֆէնտին առեւտրական ատեանին (Թիճարէթ մեճլիսի) նախագահ անուանեցաւ երկրորդ կարգի առաջին ասսիճանի պաշտօնատարի ասսիճանաւ:

Սայիտ աղան Տէրսիմի կառավարիչ անուանեցաւ:

Մայրաքաղաքիս Ընդրիանուպոլիս եւ Հռումելու բանելու սկսած Օսմանեան հեռագրին վրայ Ս. Դոնէն հեռուեւալ ցուցակը (Թարիֆա) մեղի տրվեցաւ լրագրոյս մէջ հրատարակելու համար:

Յունական հեռագրական

ընկերութեան

ՅՕԳՈՒՍ 1:- Տաճկերէն կամ գաղղերէն լեզուով 1էն 25 բառ պարունակող նամակներուն համար 2 Մէճիտիէ արծաթ հինգնոց պիտի վճարվի: Ասկէց զատ՝ ամեն մէկ երկու ժամու ձամբու, կամ ամեն մէկ միրիամէթրոյի* համար Մէճիտիէ ղուռուշ մը պիտի վճարվի:

ՅՕԳՈՒՍ 2:- 25 բառէն աւելի պարունակող նամակներուն՝ ամեն մէկ տասը բառ աւելիին համար երկերկու Մէճիտիէ արծաթ հինգնոց պիտի վճարվի:

ՅՕԳՈՒՍ 3:- Նամակին հասցէն, Թուականը եւ ստորագրութիւնը բառերուն հաշուին մէջ են:

ՅՕԳՈՒՍ 4:- Գէսպանատանց կողմէն խրկրված Թուանշան ունեցող նամակներուն մինչեւ հինգ Թուանշան պարունակող թիւերը մէկ բառ պիտի հաշուվին. իսկ հինգ Թուանշանէն աւելի պարունակող թիւերուն մէջ որչափ անգամ հինգ Թուանշան գտնվի՝ այնչափ բառ պիտի հաշուվին, աւելցածն ալ մէկ բառ պիտի սեպվի: Թիւերը բաժնող ստորակէտներն ու գիծերը մէկ մէկ Թուանշան պիտի հաշուվին. այսինքն հինգ ստորակէտներն ու գիծերը մէկ բառ մը պիտի սեպվին:

ՅՕԳՈՒՍ 5:- Ուղագիծները կամ կէտադրութեան նշանները չեն հաշուվիր. բայց ուրիշ ամեն նշանները՝ քանի բառով որ բացատրվին՝ այնչափ բառ կը հաշուվին:

ՅՕԳՈՒՍ 6:- Բառի մը տակը քաշված գիծը, չակերտները եւ փակագիծներն ընդ ամենը երկերկու բառ պիտի հաշուվին:

ՅՕԳՈՒՍ 7:- Ցատ զատ կամ քանի մը հատը մէկէն գրված գիրերը մէկ մէկ բառ պիտի հաշուվին. եւ ուրիշ ամեն նշանները՝ ոչչափ բառով որ բացատրել պէտք ըլլայ, այնչափ բառ պիտի հաշուվին: Այսու ամենայնիւ, այս առթիս մէջ, այն գրանշանները որոնք հեռագրական գործիքին մէկ նշանովը կրնան բացատրվիլ, օրինակի համար բաժանման գիծը՝ մէկ բառ միայն կը հաշուվին:

ՅՕԳՈՒՍ 8:- Մէկ բառ կը հաշուվին՝

1° Տաճկերէն լեզուին բաղադրեալ բառերը, զոր օրինակ Թէֆթէրտար, Խոճա-էֆէնտի, եւ գաղղերէն Ակադեմեան բառգրքին մէջ գտնվածայս կերպ բառերը, ինչպէս՝ Շէմէնտիֆէր, Քոնդրէ-օն, եւայլն:

2° Շքեղար հագրական բառերը, ինչպէս են Կէնէ-Շէհիր, Ուէ-Շէհիր, Լէհուճ, Իւ Վիլլէ եւայլն, եւ քանի մը բառէ բաղկացեալ տոհմի անուններըը, ինչպէս Ուինեօ ոը Սէն-Յան-ո'Ընժեւլ, մէկ բառ մը կը հաշուվին. իսկ երբոր ըսվի Նոմ Ուինեօ ոը Սէն-Յան-ո'Ընժեւլ, երկու բառ կը հաշուվին:

Պէտք չէ շփոթել ազգատոհմի բառերեալ անուններուն հետ ընկերութեանց անունները եւ վաճառականութեան տուներըը՝ որոնք քանի բառ կը պարունակեն նէ՝ ամենն ալ կը հաշուվին. ղօր օրինակ, Լ'ֆէն Փ'այեօ ե- ընէբօ-ռիէ՝ չորս բառ կը հաշուվին:

3° Նամակին հասցէին մէջ նամակը ուղղված անձին բնակած փողոցին անունը եւ տանը թուահամարը:

ՅՕԳՈՒՍ 9:- Երբոր նամակ մը մի եւ նոյն քաղաքի մէջ բնակեալ քանի մի անձանց խրկվի, մէկ նամակի գին կը վճարվի. բայց ընդօրինակութեան ծախք կ'առնվի՝ մէկ մէկ Մէճիտիէ արծաթ հինգնոց ամեն մէկ օրինակին համար, այսինքն նամակը քանի հոգիի որ ուղղվի:

ՅՕԳՈՒՍ 10:- Նամակը խրկողը կամ ընդունողը իրեն խրկած կամ ընդունած նամակին օրինակը գրով ուզէ նէ, մէկ Մէճիտիէ արծաթ հինգնոց կը վճարէ:

ՅՕԳՈՒՍ 11:- Ամեն նամակ խրկող՝ որ նամակին իր անունը հասնելուն՝ այսինքն հեռագրին գրասենեակը կամ ընդունելու անձին տունը հասնելուն ժամը ուզէ իմանալ, խրկած նամակին ծախքէն զատ՝ անոր չորս մասին մէկը աւելի պիտի վճարէ:

ՅՕԳՈՒՍ 12:- Նամակ խրկող մը նամակին պատասխանը ստանալ ուզէ նէ, կրնայ դինը կանխիկ վճարել, խրկած նամակին ծախսուցը հատասար դումար մը դրաւական (բէյ) տալով: Այս պարագային նամակին պատասխանին ծախքը խրկվածէն աւելի ըլլալով դրաւականը բաւական չըլլայ, հաշիւը տեսնվելէն ու պակասը դրամը վճարվելէն ետեւ պատասխանը կրնայ տէրոջը տրվիլ:

** Մէկ Մէթրիամէթրօն 10 հազար մէթրօ երկայնութիւն է:*

ԱՂԻՒՍԱԿ ԳՆՈՒԾ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ

Թիւ բառից	Ընդհանուր գին 23 միլիամէթրօ	Ընդհանուր գին 42 միլիամէթրօ	Ընդհանուր գին 19 միլիամէթրօ
	Հինգնոց Մէճիտիէ	Հինգնոց Մէճիտիէ	Հինգնոց Մէճիտիէ
1--25 բառ.	23 Ղրշ. Պէշ.	42 Ղրշ. Պէշ.	19 Ղրշ. Պէշ.
26--35 "	2 4	2 4	2 4
36--45 "	23 6	42 42	19 19
46--55 "	23 8	42 42	19 19
56--65 "	23 10	42 42	19 19
66--75 "	23 12	42 42	19 19
76--85 "	23 14	42 42	19 19
86--95 "	23 16	42 42	19 19
96--105 "	23 18	42 42	19 19

Յօդուած յատկեալ

Ներկայ ցուցակը միայն տէրութեան գաւառներուն մէջ Թղթակցութեան համար է: Եւրոպայի հետ Թղթակցութեան համար՝ Ս. Դուռը եւրոպական տէրութեանց մէջ գործածված ցուցակը իրեւ հիմ կ'ընդունի:

Օսմանեան հեռագրական գիծերուն ուրիշ հեռագրական գիծերու հետ հաղորդակցելէն առնվելիք տուրքերուն հաշիւը՝ այս կանոնով պիտի կարգադրվի:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԸՆԴԴԼԻՔ: Կառավարութեան գլխաւոր պաշտօններէն գաղթականութեանց վերատեսչութիւնը՝ որ Սբը Ռուիլըմ Ա'օլէսվօրթհի մահուամբը պարապ մնացեր էր, զանազան անուններու խօսքեր ըլլալէն ետեւ, վերջապէս Պ. Լ. ապուքէրի յանձնվեցաւ, որ աղատական կողման գլուխներէն մէկն է:

— Կառավարութիւնը Լոնտրայի փողերանոցին մէջ 200 հազար շքադրամ շինել կուտայ Գալըպլի բոլոր պաշնակից զօրաց բաժնելու համար:

ԳԱԼԱԼԻՔ: Փարիզի տիեզերական արուեստահանդէսին գոցվիլը անցեալ շաբթու համառօտիւ յանուցինք: Նոյն օրը Ա. Նաբօլէոն կայսրը շքեղ հանդիսու արուեստից պալատը երթալով՝ գեղեցիկ առնաբանութիւն մը ըրաւ, որ ժամանակիս պարագաներուն վրայօք բարձր նկատմունքներ եւ աշխարհի խաղաղութիւնը շուտով ձեռք բերելու անկեղծ փափաք մը պարունակելուն համար, եւ ազատական կողմանց գլուխներէն մէկն է:

— Ս. Պետերբուրգի Ժամանակագրութեան արուեստից եւ վաճառականութեան յառաջադիմութիւնը՝ միեւ ամեն ազգաց բարեկեցութեանը նպաստամատոյց կրլլայ, եւ թէ որչափ փոխադարձ յարաբերութիւնները շատնան, այնչափ աւելի ազգային նախապաշարմունքները ալրվիլու երես կը բռնեն, երկիրներէ դառնալու ըլլաք նէ՝ ըսէք ձեր ազգակիցներուն, որ Գաղղիա մէկ ազգի մը դէմ՝ ատելութիւն չունի. ընդհակառակն համակրութիւն ունի անոնց ամենուն՝ որոնք իրեն պէս իրաւանց եւ արդարութեան յաղթող ըլլալ կ'ուզեն: Ըսէք անոնց որ, եթէ խաղաղութեան կը ցանկան, պէտք է որ գանե յայտնապէս իրենց կարծիքն ու բաղձանքը յայտնեն կամ մեղի համար կամ մեղի դէմ. ինչպէս որ առանկ եւրոպական ծանր կռուի մը մէջ անտարբերութիւնը դէպ հաշիւ մըն է եւ ըսութիւնը սխալմամբ: Իսկ մենք, որ մեծ իրաւունքի մը համար միաբանեալ ազգեր ենք, զէնք դարձնենք՝ առանց մեր գործարանները թուլցընելու, առանց մեր արուեստից մէքենաները գադրեցընելու. մեծ ըլլանք թէ խաղաղութեան արհեստներով եւ թէ պատերազմի. հզօր ըլլանք միաբանութեամբ, եւ գնենք մեր վճռահութիւնը Աստուծոյ վրայ, որպէս զի մեզ յաղթող ընէ ներկայ դժուարութիւններուն եւ ապագային անսասդ դէպքերուն դէմ:

— Ս. Բուէնաւանդէսին վերատեսուչ յանձնարարական ժողովը՝ Սարտինիայի թագաւորին փարիզ գալու դիտաւորութիւնը գիտնալով, հանդիսարանին մէջ ապրանք ներկայացնողներուն յորդորեց, որ մինչեւ նոյ. 30/18 իրենց ապրանքները հոն թողուն: Հետեւաբար, ճարտարութեանց եւ գեղարուեստից հանդէսը պիտի բաց մնայ հասարակութեան մինչեւ նոյ. 30/18ը:

— Ս. Բուէնաւանդէսի պալատին 300 մէթրօ մօտ զօրաց հայց շինելու գործարանը լաս. նոյ. 18ին իրիկունը մէջէն բռնկելով՝ բոլոր շէնքը այրեցաւ: Այս շէնքին եւ բոլոր մէջը գտնված ու այրած նիւթերուն ու պաշարներուն արժէքը չորս միլեան ֆրանք կը հաշուեն:

— Ընգղոյ Ա. Թագուհւոյն հօրեղբօրորդի Ռամորիճի դուքսը Փարիզ

հատատ եւ Թիւխլըրիի կայսերական պա-
լատը իջաւ :

— Մ՚ակդնէօ լրագիրը կը ծանուցա-
նէ, թէ նոյեմբ. 18/6ին, Փարիզի Օս-
մանեան դեսպան վսեմափայլ Մէհմէտ
պէյը Վ. Նաբօլէոն կայսեր ներկայանա-
լով, օգոստափառ Սուլթանին կողմէն
Վ. Պօլսոյ նորընտիր գաղղիական դես-
պան Պ. Թուվէնէլի դեսպանութեան
գրին պատասխանը եւ Սեվաստոբօլի
ազատելուն վրայ ուրախակցութեան նա-
մակ մը մատուցեր է անոր :

ԳԵՐՄԱՆԻԱ : Ա. Լէննայէն նկած
նամակ մը լուր կուտայ, թէ Պ. Պօլսոյ
նորընտիր աւստրիական դեսպան Ռըօ-
քէշ Օսթէն անպուտը Ա. Լէննայէն մեկ-
նելու վրայ է, եւ ձամբան Ք՚Թէնք հան-
դիպելով՝ քանի մը օր հոն պիտի կենայ՝
Ըսսարիոյ կայսեր կողմէն Յունաստանի
Օթոն Թագաւորին հաղորդելիք խոր-
հուրդներ ունենալով :

— Պէռլինէն գրված նամակները
զարմանալի դեպք մը կը պատմեն : Ռը-
բուսիոյ Թագաւորին անձնասպահ զօրաց
հրամանատար Ակերլաս զօրապետին եւ
պաշտօնեից ժողովոյն քարտուղար Պ.
Նիէպիւհրին անենկասան ծառաները՝
իրենց տէրոջը եկած նամակները գող-
նալնուն համար բանտ դրվեցան : Կըսվի,
թէ ասոնք դլխաւորապէս Ռէդրսպուրկ
նստող Ռուսիոյ գինուորական դեսպան
Պ. Մ՚ինէթէրի կողմէն եկած նամակ-
ները կը գողնան եւ անոր մէջ եղած
լուրերը Ընդհոյ լրագրի մը կը հաղոր-
դեն եղեր : Ըսող ալ կայ, թէ այն նա-
մակները Գերմանիոյ ռուսաց զօրապետնե-
րուն դիտաւորութեանցը եւ ընելիք գոր-
ծողութեանցը վրայ տեղեկութիւններ
կը պարունակեն եղեր Ռուսիոյ Թա-
գաւորին խորհրդաբար հաղորդելու :

ՍՊԱՆԻԱ : Մադրիտի Էբօ լրա-
գիրը կ՚ըսէ, թէ կառավարութիւնը
30 հազար Մինիէ ըսված հրացան
շինելու հրաման ըրաւ Թրուպիայի
ձուլարանին (տէօքմէհանէ), եւ կ՚երեւի
որ այս հրացանները Ըրեւելք իրկվե-
լիք սպանիայի զօրաց համար են :

ՌՈՒՍԻԱ : Հոկտ. 29 Թուով Ե-
լէքթանդր կայսրը հրովարտակ հանեց,
որ բոլոր տէրութեան մէջ գանըված ազ-
քատ ազնուականի տղաքը զինուորու-
թեան առնըվին՝ զօրաց սպայներուն (զա-
պիթ) Թիւը աւելցնելու համար :

— Կ՚ըսվի, թէ Ռուսիոյ եօթին նա-
հանգներէն զատ ուրիշ ամեն նահանգ-
ներէն 1000 ին 10 հոգի զինուոր գրե-
լու հրամանը ստատիկ զօգոհութիւն
պատճառելէ Ռուսիոյ ժողովրդեան մէջ :
Եւ թէպէտ կառավարութիւնը խիստ մի-
ջոցներ ձեռք առեր է զինուոր գրվելու
դժկամակութիւն ընողներուն դէմ, այ-
սու ամենայնիւ շատ գաւառներու մէջ
զինուոր գրվելու մարդոց մեծ մասը լեռ-
ներն ու անտառները փախչելով՝ ապա-
զակութեամբ կամ որսորդութեամբ կապ-
րին եղեր : Գերմանական լրագիրներուն
խօսքին նայելով, այս նոր զօրաժողովին
ալ ըլլայնէ, Ռուսիոյ տէրութեան մի-
նակ այս տարուան մէջ ժողված զօրքե-
րուն Թիւը 600 հազարը պիտի անցնի :

— Պոլչաքոֆ իշխանը վերջապէս բո-
լոր զօրութեամբ Գերմանիոյ պաշտպանե-
լու մտքին վրայ հաստատված կ՚երեւի :
Ըսուածին պէս, ձուտ ատ ղ պիտի նըս-
տի ռուսաց բանակին, որ բոլոր ձմեռը
Մաքէնթսէնի ու Գիւլեքի բարձր ու
ամուր տեղերուն վրայ վրաններով
նստելու պիտի պարտաւորվի : Ընդհ-
Գերմանիոյ պատերազմներուն մէջ 300 հա-
զարին աւելի մարդ կորնցուցած է Ռու-
սիա, եւ ասոր համար է որ կայսրը ամեն
ջանք ի գործ կը դնէ նոր զօրք ժողվե-
լու եւ պակասներուն տեղը լեցընելու
համար :

— Ըսսարիոյ զինուորական լրագրին
խօսքին նայելով, Ռուսիոյ տէրութեան
այս միջոցին պատրաստ ունեցած զօրքե-
րուն Թիւն այս է եղեր : 1° Գեսպասպե-
սի ու Գերսոնի գաւառներուն մէջ
120 հազար զօրք. 2° Գերըմի բանակը՝
որուն մէջ կը հաւաքվին նաեւ Ռէրէքո-
բի պահեստի դուներըը, 180 հազար
զօրք. 3° Կովկասեան բանակը՝ 70 հա-
զար. 4° Կարսի բանակը՝ 35 հազար.
5° Ֆինլանդիոյ բանակը 80 հազար :
Լիւհասանի Վոլինիայի եւ Ռասոլիայի
մէջ կեցած զօրքերուն Թիւը ճշդիւ չգիտ-
ցըվեր :

— Օռէսայէն գրված նամակները
կը ծանուցանեն, թէ Ըղբսանդր կայս-
րը Օռէսայէն Ռէրէքոբ գացեր, անկեց
նոյեմբ. 7ին (ըստ լատ.) Գերըմ մտեր
է, 8ին Սիմֆէրոբօլ, եւ 9 ին Պահճէ
Սարայ հասեր է, եւ 10 ին Սեվաստոբօ-
բօլի հիւսիսային բերդերը եւ Պէլպէքի
ու Մ՚աքէնթսէնի բարձունքը պաշտպանող
զօրաց գունդերն աչքէ անցուցեր է :

— Լ՚Ինվալիտ Ռուս լրագիրը կը ծա-
նուցանէ, թէ կայսրը Գերըմին մեկնելէն
ետեւ անմիջապէս ձամբայ ելեր է Ռեդրս-
պուրկ գառնալու համար :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Նախընթաց Թիւերնուս մէջ Վ. ե-
նեփկի Մխիթարեանց աբբահայր Գեր.
Ֆիւրմիւզեան արք եպիսկոպոսին այս օ-
րերս Փարիզի մէջ հրատարակած գաղ-
ղներէն տետրակին մէկ հատուածը Թարգ-
մանելով մեր արդոյ հասարակութեան
աչքին առջեւ դրինք, խոստանալով որ
մեր կողմանէ քանի մը անհրաժարելի եւ
բնական դիտողութիւններ ընենք վրան :

Ահա կը կատարենք այն խոստմունք-
նիս՝ հնար եղածին չափ հատառօտ ոճ մը
բռնելով :

Գեր. Ֆիւրմիւզեանը՝ Ֆրոյդ ընդ-
հանուր ապդին Մուրատեան վարժարա-
նին վրայ ունեցած իրաւունքը ժխտելու
համար՝ կ՚ըսէ, թէ Սամուէլ Մուրատ
հռոմէական ըլլալով, իր կտակը միայն
հռոմէական հայոց գաւկըներուն համար
հաստկնալու է, եւ անոնց վրայ միայն
դործադրելի կրնայ ըլլալ :

Ասոր պատասխանը հանդուցեալ
Խարերարին կտակադրութեան հետեւ-
եալ խօսքերը ինքնին կուտան՝ այնպիսի
բացայայտ պարզութեամբ մը՝ որ տարա-
կոյսի տեղերն անդամ չեն թողուր :

"Ես իմ հաշուագրքուիս մէջ որքոց
ազքատաց եւ անանկաց հաշիւ ունեմ
. . . ասացեալ դումարն բոլորն Թողման
ամ Ֆրոյդ ազէ որք ե- ազգս մանկանց դպրո-
ցաց շինութեան համար,, : Դարձեալ,
"Ռանզի դիտաւորութիւնն իմ վասն
այս դպրատան շինութեան է վասն ազ-
քատ մանկանց ուսուցանելոյ, այսինքն
վասն նոցա որոց հարքն չքաւորք են,
վասն չկարելոյ նոցա զծախսն դպրատան
հատուցանել, պանց աւանն ուսմամբ ման-
կանց իւրեանց, եւ անվեր ժանկունքն
անոքիք ծնան զուրկք ի յամենայն ուս-
ման եւ դիտութեանց, ե- ոյց վասն էրէ-
ին ըստ ծեծ ասին անուերուանը ազգս Ֆրոյդ
են :,,

ԸՆՏ ՄԵՆԻՒ ՄԱՍԻՆ ԸՕՂՍ
ՀԱՅՈՑ կ՚ըսէ բարերար կտակադիրը՝
կը կարծենք, որ ամեն աչք ու ականջ
ունեցող չկրնար այս պարզ խօսքը ուրիշ
կերպ հասկընալ եւ ըսել թէ Ֆրոյդ ազ-
գին մէկ փոքր մասին համար է, ինչպէս
Գեր. Ֆիւրմիւզեանը կ՚ըսէ : Ա՚ր մենք որ, Խարերարն այս
կտակը ըրած ատենը, դեռ այն փոքր մասն
ալ ազգին բաժնըված չէր. որովհետեւ
կտակը 1816 ին գրված է, կտակադիր
Խարերարն ալ տարի մը ետքը վախճա-
նեցաւ. իսկ բաժանումը 1830 Թուա-
կանին եղաւ :

Կտակադիր բարերարին մտքէն այն-
չափ հեռու էր ազգին մէջ խտրութիւն
դնելը, որ մեռնելու ատենը 50 հազար
ռուբլի ձգեց կտակաւ Մատթեոս ազքա-
տաց համար : Ռոմէական Ֆրոյդ տուն՝
միայն երկու հատ կար Մատթեոս մէջ,
եւ ան ալ մէկը իր ընտանիքն էր, եւ ե-
կուքն ալ հարուստ էին : Ուսոի անտե-
ղի հակասութիւն մըն է ըսել թէ միայն
հռոմէական հայոց Թողված է, այլ ան-
խտրիր ազգին եւ քաղաքին բոլոր ազքա-
տաց :

Ասոր Գեր. Ֆիւրմիւզեանը այս
մասին բերանը նոր փոխած է, վասն զի այս
տետրակը հրատարակելէն առաջ ինքն
ալ համոզված էր, որ վարժարանը ան-
խտրիր Ֆրոյդ ազգին մանկանցը համար
հիմնըված է. որովհետեւ 1850 հոկտ.
13 ին Ռոմէն առ Վ. Ֆ. Սարգիս
վարդապետ գրած նամակին* մէջ հետեւ-
եալ խօսքերը ըրած է : "Ֆ՚ըսա հաբէլ բանէց
կոհոդէն, որ ի պատրիարքութիւն հայոցդի յան-
կարծ էրթէ անիծուիր գնդրծութեան, ի նոցունց
իսկ ի հերձուածողաց ստիպեալք՝ յանձն
առաք ընդունել եւ զնոցա որդիս պայ-
մանաւ ուսուցանելոյ նոցա զուղղափառ
վարդապետութիւնս հռոմէական եկե-
ղեցւոյ, յոսսալով՝ զի վարժեալք եւ սո-
վորեալք իմոյն՝ ընդելասցին ի նմին եւ շա-
հեսցին մանկունքն :,,

Ասիս խօսքերը Գեր. Ֆիւրմիւզեա-
նը գրած է՝ Ռոմի առջեւ Մխիթա-
եաններն արդարացընելու համար Ֆա-
սունեանց դէմ, որ զանոնք կ՚ամբաստա-
նեն եղեր, թէ Ֆրոյդ ազքատ Մուրատ-
եան վարժարանը կ՚ընդունին եւ ուրա-
ցու Թիւն ընել չեն տար անոնց. բայց վեր-
ջապէս խոստովաներ է, թէ կտակադիր
Խարերարին խօսքերովը՝ Ֆրոյդ իրա-
ւունքը ժխտել անհնար է, եւ ստիպված
են անոնց տղաքն առնելու, "Ըսա հաբէ
բանէց կոհոդէն ոսիկնել յանչն ասած ,, ըսելով :
Իսկ հիմա ելեր կ՚ըսէ, թէ Մխիթա-
եանք իրենք իրենցմէ բացին աս ձամբան :

Ըպտակեր կտակադիրը՝ իր ընելիք հիմ-
նարկութեանը մէջ խորութեան բնաւ
տեղ չտալու համար, նախահոգ զգուշու-
թեամբ կ՚ըսէ. "Եւ պարտաւորութիւն
"չինի ասացեալ դպրատան ուսանողաց
"վերայ քահանայ լինելոյ.,, այսինքն իր
հաստատել ուզած դպրոցը քահանայա-
կան կամ կրօնական դպրոց չէ, այլ աշ-
խարհական. եւ միայն ով որ իր ազատ կամ
քովը քահանայ ըլլալու յօժարի նէ ըլ-
լայ : Գեր. Ֆիւրմիւզեանը հիմայ այս
խօսքը իրեն նպաստաւոր կերպով մեկ-
նելու կ՚աշխատի խմոտաւորութեամբ,
բայց մեկնութիւն չվերցընելն ինքնին
յայտնի է : Նոյն իսկ Մխիթարեանք
ալ այս կէտը մեզի պէս ճիշդ հասկըցած
ըլլալուն մեծ ապացոյց մըն ալ սա է,
որ իրենց հակառակորդներուն բերանը
գոցելու կամ խիղճերնին հանդարտեցընելու համար, խնդիրը Փարիզի
Սէն-Սիւլբիս ըսված կղերանոցին աստ-
ուածաբաններուն քննութեանը առա-
ջարկեցին, թէ արդեօք գպրոցին մէջ ե-
ղող տղոց կրօնափոխութեան կամ քա
այնմ կրթութիւն տալու պարտաւորու-
թիւն կայ մի իրենց վրայ : Սէն-Սիւլբի-
սի աստուածաբանները, որ բոլոր Գաղ-
ղիոյ մէջ եղած ամենէն երեւելի եւ գի-
տուն աստուածաբաններէն կը կազմվին,
ժողովք ընելով վճռեցին թէ ամենեւին
հարկ եւ պարտաւորութիւն չկայ : Ասոր
Գեր. Ֆիւրմիւզեանը հիմա յանկարծ
լուսաւորված՝ այս վճռոյն դէմ կը բողո-
քէ : "Ընհնար է ընդունիլ, կ՚ըսէ, թէ պոլ-
տուութեան պատրաստակաս Խառն դպրոց*
ըսվածը, ուր ամեն կրօնքները անխտրա-
բար գաւանեալ՝ մարդը գահավէժ բեր-
մամբ ձշմարիտ աստուածը ժառանգա-
կառաջնորդեն, ինչպէս որ հերձուածո-
ղական գաստիարակութիւնը նոյնպէս գա-
հավիժարար կ՚առաջնորդէ բոլորովին թո-
ղելու ձշմարիտ եկեղեցին՝ որ ձշմարիտ
Աստուածմէ անբաժանելի է :,,

Ըսել է որ գաղղիացւոց մեծ եւ լու-
սաւորեալ ազգը՝ Գեր. Ֆիւրմիւզեանին
անհնար եւ անընդունելի երեւցած այս
խառն դպրոցներն ընդունելով՝ իր զաւ-
կընները ձշմարիտ Աստուածը ժառանգու-
վտանգաւոր ձամբուն մէջ գրած է տղի-
տութեամբ կամ դիտամբ : Յայտնի կը
տեսնվի, որ Գեր. Ֆիւրմիւզեանը Ֆա-
յոց իրաւունքը ոտնակոխ ընելու չա-
փազանց եռանդէն բորբոքած՝ չէ կրցեր
մտածել այս խօսքերուն ընդարձակ նը-
շանակութիւնը եւ որու գալիքը :

Իսկ Ֆրոյդ Լուսաւորչական եկե-
ղեցւոյն դէմ ըրած անարգական խօսքե-
րուն ու Հայհոյութիւններուն գալով,
հայազդի ընթերցողին այնպէս կը թուի,
թէ սրբոյ Վարդանանց օրովը Ֆրոյա-
տանեայց սուրբ եկեղեցին հալածող կը-
բակապաշտ Յակինթոս Թագաւորին Մի-
հերներսէս Հազարապետն է խօսողը.
որովհետեւ նոյն ոճն ու լեզուն է Գեր.
Ֆիւրմիւզեանին բանեցուցածը, եւ յիշեալ
մոգակրօնին պէս կը նախատէ ու սուտ
կը հրատարակէ իր նախնեաց եկեղեցին.
երբ միւս կողմանէ՝ իրեն կրօնակից ու ա-
տակից եւ աշակերտակից Վ. Ֆ. Գաբ-
րիել Ասլաղեանի վարդապետը անդադար
յայտարարութիւն կընէ, թէ Ֆրոյդ ե-
կեղեցին ոչ հերձուածող է եւ ոչ հե-
րետիկոս, այլ հաւատոյ էական վարդապե-
տութեանց մէջ հռոմէական եկեղեցւոյ
բոլորովին համաձայն է :

Ի՞նչպէս կը հաշտձակի ուրեմն Գեր.
Ֆիւրմիւզեանը այսպէս անխղճաբար եւ
անդուռն բերանով նախատելու Ֆրոյա-
տանեայց եկեղեցին յորմէ ինքը հերձեալ

---

* Յայտարարութիւն անցեալ Մուրատեան վարժարանին երես 205 :

* Խառն դպրոց կըսվին Գաղղիոյ բոլոր վար-
ժարանները՝ բաց ի կղերանոցներէն : Պաթո-
լիկ, Ռոզբական, Պալվինական, Մահմետական,
Ֆրոյա անխտիր ուսմունք կը սորվին ու կը կրթը-
վին այս խառն դպրոցներուն մէջ. իսկ կրօնական
պարտաւորութիւնները՝ մէկը իր եկեղեցին, մէկը
իր աստվարը, մէկը իր մզկիթը եւ մէկը իր սինա-
կան կերթայ կը կատարէ : Ըյսպէս են նաեւ
մայրաքաղաքիս մէջ եղած գաղղիացւոց դպրոց-
ները եւ մինչեւ Պէլպէքի դպրոցը որ քահանայ-
ներու ձեռքը կը կառավարվի :

է։ Ի հարկէ պատճառ մը ունենալու է իր մտքին մէջ։

Իսպ Հայոց եկեղեցւոյն Հռոմէական եկեղեցւոյ միանալու մասին տարբերութիւն չունենալը վկայ Ա. Հ. Գաբրիելը չէ որ կը քարոզէ։

Պատուելի Պ. Յ. Զամուռճեանն ալ որ կրօնական խնդիրներու լաւ տեղեկութիւն ունի եւ հռոմէական եկեղեցւոյ վարդապետութեանցը քաջահմուտ է, իր նոյեմբ. 16 թուով հրատարակած Օ. Հալանուն տաճկերէն կիսամսեայ տետրակին մէջ, Մեծապատիւ Տաճան Գօղոս ամիրային անունով սեպտ. 8ին Փարիզի Գեր. Արքեպիսկոպոսին ուղված մասնաւոր կրօնական տետրակի մը վրայ տեղեկութիւն տալով, կ՚ըսէ, թէ Հայոց Հայ եւ Հռոմէական եկեղեցւոյ գործակցութեան մասին Պատուելի Պ. Յ. Զամուռճեանէն ընդունելու անհամբերութեամբ կ՚սպասէին, խորհելով, որ այս գիտնական անձը՝ի հարկէ առանց պատճառի ըրած չկրնար ըլլալ վերոյիշեալ ծանրակշիռ եւ վճռական յայտարարութիւնը։

1° թէ որ Հայոց ազգը կամ եկեղեցին Հռոմի եկեղեցիէն էական տարբերութիւն մը չունի նէ, ինչ իրաւամբ Գեր. Հիւրմիւզեանը՝ որ այս օրուան օրս Հռոմի գահէն վերապատուեալ Ընբահայր եւ արք եպիսկոպոս մըն է, կը համարձակի Հայոց եկեղեցին նախատելու։

2° Կրնայ ըսվիլ Գեր. Հիւրմիւզեանին համար, թէ Հայոց եկեղեցւոյ վարդապետութեանցը տեղեկութիւն չունի։

3° Գեր. Հիւրմիւզեանը Հայոց եկեղեցին նախատելով եւ անկէ բացէ՚ի բաց հեռանալով՝ Հռոմէական եկեղեցին ալ հեռացած եւ բողոքականութեան մօտեցած կըլլայ մի, ըստ վճռոյ Պատուելի Պ. Յ. Զամուռճեանին, կամ թէ որո՞ւ մօտեցած կըլլայ։

4° Հայոց ազգը կամ եկեղեցին Հռոմի Պապին Արիստոսի եկեղեցւոյ բացարձակ եւ միահեծան կամ գերագոյն դլուխ ըլլալը, անսխալութիւնը եւ գործելի մեղայ ներողութեան վարդապետութիւնը կընդունի մի։

5° թէ որ Հայոց ազգը կամ եկեղեցին աստիք չընդունիր նէ (ինչպէս որ մենք ալ հաստատ գիտենք չընդունիլը), արդեօք Հռոմէական եկեղեցին հեռացած եւ բողոքականութեան մօտեցած կըլլայ մի։

Այս հինգ գլխաւոր եւ ծանրակշիռ խնդիրներուն ամեն մէկուն բացայայտ լուծումը կ՚սպասվի Պատուելի Պ. Յ. Զամուռճեանէն, որպէս զի հասարակութեան մտացը մէջ ծագած շփոթութիւնն ու տարակոյսը փարատելով, ամեն մարդ ճիշդ եւ յստակ գաղափար մը ստանայ այս կարեւոր խնդիրներուն վրայ, որոնք ընդհանուր ազգին մտադրութեան արժանի են։

Պալաքլավայէն նոյեմբ. 5 թուով հետեւեալ բերկրալի լուրերը կը պրին, որ քիչ մը ուշ ձեռքերնիս հասաւ։

„ Պալաքլավայէն կէս ժամ հեռու Գետաք գիւղ ըսված տեղը, ուր այս միջոցին առուտուրի եւ դաշնակից բանակներուն ծառայութեան համար դացած լուսաւորչականն Հայոց բազմութիւն կը գտնվի, Մեծարգոյ Տէր Մինասեան Յակոբ աղային տղաքաղ Քանիւքը Հայոց եկեղեցի մը եւ գերեզմանատուն մը շինելու հրաման առնըվելուց անգլիացւոց բանակին հրամանատար Սիմսըն զօրապետէն, եւ արդէն շինութիւնն սկսվելու վրայ է։ Եկեղեցին գմբեթաւոր պիտի ըլլայ, քովն ալ զանգակատուն մը պիտի ունենայ, բայց բանակի շինը, այսինքն ատաժամանակեայ ըլլալուն՝ քիչ ծախքով պիտի կրնայ շինվիլ։ Յակոբ աղան այս օրուան ընդհանուր նամակ մը եւ 3000 զրշ. խրկեց Պ. Գօլլիս Մալէզեան Պատուելի Յովսէփ վարժապետին, որ եկեղեցիին պէտք եղած կահն ու կարասին առնէ յուզարկէ, եւ ամենապատիւ սրբազան Պատրիարք հօր աղաչէ, որ արքունի եւ ընտիր քահանայ մը խրկվի հոս։

„ Ամսոյս 2ին Մեծարգոյ Յակոբ աղան Գըրըմի անգղիական բանակին առաջին Թարգմանի անուանեցաւ՝ իր աչալուրջ գործունէութեանը եւ պատերազմին սկիզբէն՝ի վեր բանակին ըրած հաւատարիմ ծառայութեանցը համար։„

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ընդհանուր լրագիրները Զինաստանի ծովերէն լուր առած կը ծանուցանեն, թէ անցեալ ապրի 7՝ առանի ծովեղերքը ալեկոծութեամբ ցամաքը բնկած Տիանա անուն ռուսաց փրկաթռնին հրամանատարն ու նաւաստիները՝ որոնք անձամանակը փախեր ազատեր էին, մօտ օրերս Ամերիկայի դրշակաւ քորվետով մը դէպ՚ի Ամուռ գետը գացած առնուին, Օխոձքի ծովուն մէջ անգղիացւոց նաւերուն ձեռքը բնկեր են 279 հոգի։

— Այս շաբթու մայրաքաղաքիս մէջ լուր եղաւ, թէ Սեւ ծովու գաղղիական նաւախումբին հրամանատար Գռիւա ծովակալը՝ որ անցեալ շաբթու մայրաքաղաքիս Գաղղիա դնաց. ճամբան ծովուն վրայ քօլէռայկն բռնվելը մեռեր է։ Այս լուրը դեռ պաշտօնական կերպով վաւերացած չըլլալուն՝ տարակուսելի է։

— Հաթաթի իրիկուն ժամը երեքին միջոցները՝ Պալաթիա Ազապ Գաբուլի մօտ Հիւանդի Մէյտանը բռնված Թաղը հրդեհ պատահեցաւ. բայց օգնութիւնները ժամանակին հասնելով եւ ալիկ ջանք ըլլալով՝ նօթը կամ ուրիշ ոտն միայն այրելէ ետեւ՝ մարեցաւ։

— Գրըմի եգիպտական դօրաց հրամանատար Մէհմէտ Ալիմ փաշան անցեալ հինգշաբթի մայրաքաղաքիս մէնինեցաւ Եգիպտոսերթալու համար։

— Գրըմի անգղիական բանակին ձիաւորներուն մէկ մասը անցեալ շաբթու Պ. Գօլիս հասան եւ Սեվիմիեի զօրանոցը իջան՝ ձմեռն անցուներու։

Ենկլ-Օսմանեան զօրաց ձիաւորներուն ալ մեծ մասը անցեալ շաբթու մայրաքաղաքս հասան Գրըմին եւ Պէօյիւք Զէքմէճէ գացին, ուր մնտուռը անձանց առուները վարձու բռնելով պիտի նստին։

— Գրուսային մեր արդյ թղթակիցն հետեւեալը կը գրէ նոյեմբ. 20 թուով։

Քաղբադէդ կը համարիմ զձս ծանուցանելու, թէ տեղւոյս արժանապատիւ առաջնորդ Գեղապատիւ Տ. Գէորգ Սրբազան արքեպիսկոպոսը որ տարիէ մը՚ի վեր հեռի էր՚ի մէնջ, ամսոյս 10ին հինգշաբթի օրը վերադարձաւ՚ի Պատանեցնաւագօրայ իւր սեպհական վիճակը։

Անհնարին է նկարագրել տեղւոյս բնակչաց տարածեալ անկեղծ ուրախութիւնը. որմնք՚ի հեռակայութեան իրենց Սրբազան Հօր՝ Հայոց ուսածային բարեմտութենն խրատեալ ու երկարաշարժութեան սոսկալի պատժովը վհատեալ՝ կարդող չեին արդունքնին բռնել երբ իրենց Հոգեւոր Հարազատ Հօրը վերադարձը օրհնութիւնը ու արժանընկալ աղօթիցը օժանդակութիւնը եւ հայրական մխիթարութիւնները վայելելու դարձեալ արժանացան. ու որդիական ջերմ սիրով եւ կարօտակէզ անձկանօք վառված՝ Նորին Սրբազնութեան ընդհաբեր գալուստը ընդհատեցին. եւ անդեամէ ծարաւի եղբերուց նման հայրական սուրբ աջը կը համբուրէին։

Նահանգիս կառավարչ վեհամեծար փաշային յատկապէս պատուական ձի մը ու երկու զոյգ խաւսա ընծան կը՚ի դիմաւորութիւն Սրբազան Հօրը։ Յրհնեալ է Աստուած որ այդ արարմունքս թշնամացաս, դարձեալ ընդհանրով մեզ մեր ազգական առաջնորդ Սուրբ Հայրը, յորմէ դրժաբաղդաբար ժամանակ մը զրկի ձեացեր էինք, որպէս ընդհատ ուրախութեան դալուստը բարենշան եղաւ նաեւ մեր եղաւ. վասն զի իւր պաշտօնին սկիզբը եւ դալստեան առաջին դիմերը յատկապէս երկրաշարժութեան համար հոկտ. ըլաւ, եւ հրապարակաւ ու առանձին ջերմեռանդ աղօթքներով եւ մաղթանօք անցուց. որով հարկ չէ ըսել, թէ ինչ մեծ մխիթարութիւն եղաւ տեղւոյս հաւատացեալ ժողովրդեան։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սարաենիայի թագաւորը նոյ. 23/11ին փաթիղ հասաւ եւ արքայավայել պատուով եւ շքեղ հանդիսիւ ընդունվեցաւ Ա. Նաբօլէոն կայսրէն։

Խեդրապարկէն հեռագրով լուր կուտան, թէ Ազէքսանդր կայսրը նոյ. 20ին հոն հասեր է։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Ի. ՊՕԼԻՍ 24 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԳԱՂԹԱՐԻՐՔ (ԳԱՆԹԱՐԻՒ)

Խոտ՝			Ղուռուշ
Առաջ	Ա. փակ 100 հատ		950. 1050
„ „	Բ. „ „		900. 950
„ „	Գ. „ „		800. 850
Շաքար			
Անգլ. Գաւ. 6—10 վարդ			
Լանդրա		ֆինտըն.	400. 420
Լիվերբուլ	10 „	„	350. 380
Գոպենհաղ		„	330. 350
Անգլ-Ամերիկ. փակ		„	390. 400
„ „ „	Բ. „	„	380. 390
„ „ „	Գ. „	„	370. 380
		ղրշ. փող	ղրշ. փող
Պղպեղ (Պիպեր)	հօկա	10,	12
Գարին (Թարէին) ձոյ	„	30.	32
Մէխակ (Գարէնֆիլ)	„	13.	

Ներկիներէն՝

Լեղակ (Զիվօ)			
Պենկալա	հօկ. ղրշ.		125. 130
Մադրաս	„	„	60. 70
Ուրդան խարիր (Գըրմըզ)			
Համաբակ Ընտիր	„	„	60. 62
Ա. փակ.	„ ու ղրմզի	„	90. 95
Սպիրակարիզ (Ճօսափօզէս)			
Ճինովա Ա. փակ ընտ	անոթ	„	400.
Թրիեսթ Ս.Վ.Ա.	„	„	100.
Ներկիներէն՝			
Կրամբէզ (Մօռպոտ) կինդ.		„	60. 65
Սանրա Մարքա ադկ		„	150. 170

Մեռոպլայնէ՝

Ընաք (Կռալայ)	կինդ. ղրշ.		1100. 1110
Ընուշարդ	Ընդհ. հօք.	„	7. 8
Պղպեղ (Զեւնի)	կինդ.	„	200. 210
Նրուշ Ընդհ.			
Նրուշայե-(Լամա) բուլդայե-,			
խառակուպ.	կինդ. ղրշ.		110. 115
Յպայե-(Տէմըր) բե-ուսյու-		„	90. 100
Տախտակ ըն- 1--12		„	170. 180
Բե-ե Հնդ. ե- թրիեսթ		„	175. 180
Պապար (Պուռըլուն) Ընդհ.		„	200. 220
Թրինձ (Թրինկէթ)	ղայթանա.	„	490. 500

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

		ղրշ փող	ղրշ փող
Էֆեան	հօքան	235.	240
Թրիֆըն Ընկլ-րէ-	„	38.	40
Բու-րդ (Ընափաւ) Բու-ռէլ	„	7.	8
„ Ընապօլը-	„	6.	7
„ Լու-ացման	„	14.	15
Մեղրամոմ	„	30.	32
Մէղրի Ընկլ-րէ-	„	9.	10
Գնիապոր (Մաղը) սե-	„	12.	13
„ Ճերմակ	„	6,	7
Սալեպ Վռեօփրէ-	„	14.	15
Մահմուդիէ Ընապ. ըսպ պեռլին		200.	300
Վռինդ ճերմակ պերբե-	հօքան	22.	30
Բամպակ Իզմիրի	„	10.	11
ԽեճԸրթէյ (Օմտուրման)	„	12	13
Տօսախ (Ճըլդիր) Ընդալը հասպ ընդիր պեռակ	կինդ-նոյ	50.	55
„ Ընապօլը-	„	30.	35
Վարդի ե- (Ակ-ե-ուզը) Գնը ըսնլաք		ղրուշ	16.

ՄԵՏԱՂՓ

Սեխ Ա. փակ	Ընդհ. ղրշ	. . . . .
„ Բ. „	„ „	435.445
Մէշուռաք կարճ	„ „	425.430
„ „	„ „	385.390
Հասպ երկայն ընտիր	„ „	435.440
„ „ միջակ	„ „	400.410
Տէվրուշ	„ „	. . . . .
Պարախոռախի միջակ հնձան	„	210.230
Լոբիա Տրպղ սրայ 100 հնձան		360. 380
Կոպի (Ցընդոլք) Տրպղ ներկ		110. 120
Ձէթ Ելլնլաք	հնձան	8,20.9
Ընաս (Պատրան) Քառնդիա	„	5,20.6

ԸՐԻՍՏՈՓ

Ցորեն Ընապօլըի կարծր	էրէ-ը	63.70
„ Բու-ռէյի	„ „	60.63
„ Խառիչէի	„ „	72.74
„ Կալօզ	„ „	
„ Բու-ռէյի կախուկ	„	54.55
„ Ընապօլըի	„	. .
Էֆէպոպոզրէն Կալօզ	„	. .
„ Խարիչէի	„	. .
„ Ընապօլըի	„	35 36
Գարի Բու-ռէյի	„	33.
Պատատ	„	61.
Սուսամ	հնձան	
Ելլուր Թրէյերպաշ	„	3,20
„ Պու-ղիաշ	„	4,20.
„ Ընապօլը-	„	4,
Իրլին Իւելիա	„	5,
„ Բու-ռէյի Գիւլէպէ	„	5,

Պ՚ասաուոնցի մէջ կայ ընդհանուր 300,000 էրէ- ցորեն եւ 60,000 էրէ- գարի։

ՓՈՂՈՆԱԿՈՒԹԻՒՆ (ԳԱՄՊԻՈ) ԹԻՒՆԵՐԻ ԹՂԹԱԴՐՈՒԹԵԱՄԲ ԱՌԱՆՑ ՄԷՋՆԱՀՕԳԻ

23 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

		Ղուռուշ
Լանդրա 31 օր պայմանաժամ		. . . . .
„ 3 ամիս	„	145-144½
Փարիզ	„	229
Ամսթերտամ	„	229-228
Համպուրկ	„	. . . . .
Պ՚էյննա	„	
Թրիեսթ	„	523
Լիվռնօ	„	
Ճինովա Լ. Ն.	„	. . . . .
Օրեօ	„	. . . . .

ԴԻՒԱՆԱՑ ԱՐՀՈՒՍՏԱԿԱՆ ԹՂԹԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

23 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Օսմանեան լիրա Ասիկիէ	15
Ընգլիական լիրա	146
Գաղղիոյ 20 ֆրանգոց ոսկի	116 10
Ռուսի բօլիմպէյ	120
Աւստրիոյ ֆլորին	70
„ Ասիա	68
Ասիկիէ 20նոց ոսկի	29 20
„ „ արծաթ	27
Ընգլ. ֆրանգոց արծաթ	29
Գարպովանց	23 20
Վօլկանօ	38
Բէլճիա	30
Սօֆրլի	207
Ասիկիէ ոսկի	117
Ընգլիոյ, Հոլանդոյ, Հալաբէն	250

ՓԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Ս. Ա. Ասինասեան լաւ պեռակ ընդիր եւ ընկերցիկ Սօպանէր ընդունելէ Ընդհէյեն, որոնք ընտրուած ձախօռելու վայելելով՝ Հասարակութեան իմաց կը տրուի, որ այս Սօպաններուն կարօտութիւն ունեցողը ժամանակ ընծայելով երթայ Պ՚ասլիսան Հանին եռելի Հոլաշ Ընդհէյեցի մոտը, ուր իր ուզած սոպաները ընտրէ։

Ուր որ

Կ՚ուզէ կը ձախօռի Ընդհէյեցի ընդիր Սօռելասպէ ֆիլտրներէ լաւ պեռակ օգտակար վճռուելու։

ԽՄԲԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԻՆ

Կ. Ե. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԵՍԻՒ ԼՐԱԳՐԱՏԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ · ՀԻՆԻԼԻ ԽԱՆ